

[Hauch.]

udviklet sig i ugunstig Retning for Landbruget, har Byerhvervene i Danmark saaledes paa Grundlag af den skildrede Omlægning af Erhvervslivet haft forholdsvis langt bedre Kaar, inden for visse Omraader vel endog særdeles gode Kaar, medens andre Omraader, der har nær Tilknytning til Landbruget, lider under de vanskelige Forhold for dette Erhverv, hvilket ikke blot gælder Haandværkere og handlende paa Landet, men ogsaa store Dele af Arbejderklassen“.

Der peges i det hele taget i Indledningen til dette Arbejde med stor Styrke og Kraft og i klare Udtryk paa de Forhold, som mit Parti Gang paa Gang har fremdraget, naar Talen var om, hvad der burde gøres for at skabe gunstigere Vilkaar for Landbrugserhvervet som Helhed, sammenlignet med de øvrige Erhverv.

Hvad selve Lovforslaget angaar, vil mit Parti — og jeg har forstaaet, at det samme for Hovedsagens Vedkommende gælder alle de større Partier her paa Rigsdagen — gerne medvirke til Gennemførelse af det første Afsnit i Lovforslaget, Forslaget om Rentekonvertering. Vi haaber og tror, det maa være muligt at gennemføre dette Forslag under en saadan Form, at den Lettelse i Gældsbyrden, som en Konvertering vil betyde for Landbrugserhvervet, kan opnaas. Og det kan jo ikke nægtes, at der her er Tale om en varig Lettelse — jeg nævner her sammenligningsvis saadanne Lettelser, som kan fremkomme ved en midlertidig Nedsættelse af Renten. Den højtærede Statsminister gjorde i denne Forbindelse opmærksom paa, at man gennem Nationalbanken havde forhandlet med et Bankkonsortium, som var villigt til at paatage sig det Arbejde, der skulde til, og til at stille de fornødne Midler til Raadighed til Gennemførelse af Konverteringen. Nu blev det under de Forhandlinger, der har været ført, og som er refereret for Rigsdagen, gjort gældende af Bankerne, at Konverteringen nødvendiggjorde en midlertidig Nedsættelse af Renten, men jeg skal i saa Henseende henvise til, hvad der staar i den af Venstre afgivne Betænkning i Folketinget, samt til de Bemærkninger, som er gjort af Venstres Ordfører i det høje Folke-

ting. Det fremgaar heraf, at det efter de Oplysninger, der foreligger, maa være tilstrækkeligt, dersom man i det hele taget skal ind paa en Rentenedsættelse, at denne kommer til at omfatte de Indskud, som indgaar fra det Tidspunkt, da Konverteringen sættes i Værk.

Det er jo klart, at dersom man vil Vejen, maa man ogsaa ville Midlerne, og jeg vil gaa ud fra efter det, der er gaaet forud, at det ikke vil volde større Vanskeligheder at naa til Enighed herom i det Udvalg, hvor Sagen nu kommer til Behandling. Den højtærede Statsminister sagde nok, at dette Lovforslag, som jo i Virkeligheden er flere Forslag, var en Helhed, men den højtærede Statsminister gav samtidig Udtryk for, at man kunde forhandle om Enkeltheder i denne Helhed.

Hvad det gælder om, er at skaffe Landbruget en Lettelse. Naar Gældsbyrden ikke kan bæres, ja, saa maa man gøre, hvad gøres kan, for at sætte Landbrugserhvervet i Stand til at bære denne Gældsbyrde, samtidig med, at der skabes saadanne Vilkaar, at Erhvervets Udøvere kan leve og virke under menneskelige Vilkaar. Der maa, som Gældsudvalget i Indledningen til sin Betænkning saa stærkt har understreget, skaffes Muligheder for yderligere Indtjening for Landbrugserhvervet, og Landbruget staar selv paa det Standpunkt, at Produktionsprisen for Landbrugets Produkter paa Hjemmemarkedet er det Minimum, man med Rimelighed kan forlange af den øvrige Del af Befolkningen. Jeg har ogsaa den sikre Forvisning, at den øvrige Del af Befolkningen vil forstaa, at dette Krav er et rimeligt Krav. Ingen er i det lange Løb i Stand til at drive sin Forretning som en tabgivende Virksomhed; derfor kan det heller ikke være urimeligt, naar Landbruget stiller Krav om, at Forbrugerne skal betale den Pris, som det koster at frembringe Varerne.

Der er for vort Lands Vedkommende den Vanskelighed knyttet til hele Problemet i Modsætning til, hvad Tilfældet er for adskillige andre Lande, at vi har en Overskudsproduktion af Landbrugsvarer — det er den, vi gennem mange Aar har levet paa —, som vi skal af med paa de fremmede Markeder. Derfor er Problemet naturligvis ikke løst i sin Helhed, fordi man vedtager, at der herhjemme skal betales en Pris for